

Módosítják az ösztöndíjakat

Tájékoztató a felsőoktatás időszerű kérdéseiről

Dr. Polinszky Károly művelődésügyi miniszterhelyettes a felsőoktatás időszerű kérdéseiről tájékoztatta pénteken a miniszteriumban az újságírókat. Bevezetésben a Győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola jelentőségéről szólt, amelynek létesítéséről a közel-múltban hozott rendelet az Elnöki Tanács. Hangsúlyozta, hogy ez lesz az országban az első olyan iskolatípus, amelyet — a szükségletnek megfelelően — a korábbi felsőfokú technikumból hívnak életre. A tervek szerint a győri főiskola három évfolyamán s négy karán mintegy 1800 nappali hallgatóval számolnak. Addig is, amíg az új létesítmény Győrben felépül, ősszel a Budapesti Műszaki Egyetemen, a főiskolának a közlekedési-építési kara kihelyezett tagozatként megkezdte működését.

A továbbiakban arról szólt, hogy megvizsgálják, hol vezethető be az úgynevezett kétféle szakemberképzés. A kertészeti és szőlészeti főiskolán szeptemberben tartósítós szakon kezdődik az oktatás, ahol konzerv- és gyümölcsfeldolgozó üzemek számára képeznek majd szakembereket.

Az új ösztöndíj-rendszerrel kapcsolatban a művelődésügyi miniszterhelyettes hangsúlyozta: már széles körben megvitatták és a felmerült javaslatokat figyelembe veszik, s azután dolgozzák ki a módosító szabályokat. A munka befejezéshez közeledik. A miniszterhelyettes hozzátette: néhány intézményben jövő év februárjától kísérletképpen bevezetik az új ösztöndíj-rendszert, s az itt szerzett tapasztalatokat is figyelembe veszik majd a végleges végrehajtási utasításnál. Bejelentette, hogy augusztus 1-től bevezetik a tudományos továbbképzési ösztöndíjat. Ez főleg az egyetemeken és kutató intézetek kaderutánpótlásának célját szolgálja, s mintegy 60 végzős szakember részesül a „doktorandus” ösztöndíjban, ami átlagosan havi 1450 forintot jelent.

Kahulits László, az egyetemi főosztály vezetője az egyetemi felvétellel kapcsolatban elmondta, hogy az

írásbeli felvételi vizsgák június 25-től 28-ig tartanak, s a pályázók központilag megadott tételeket dolgoznak ki. A felvételi utasításról szólva kijelentette, hogy a pontozásban nincsenek változások. A tanulmányi versenyek győztesei nem élveznek előnyt, amennyiben nem azon az egyetemen szakon felvételiznek, melynek tantárgyából győztesen kerültek ki a versenyről. Azok a fiatalok, akik az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgán 9-9,5 pontot érnek el, ugyanakkor kevés pontszámot hoztak magukkal a középiskolából, amennyiben nem nyertek felvételt, úgy a döntés ellen fellebezhetnek.

Az 1968-69-es tanévre felsőfokú intézetekbe összességében mintegy 8 százalékkal kevesebben jelentkeztek, nagyobb arányú a jelentkezés az elmúlt évhez viszonyítva a tanárképző főiskolákba — mintegy 6 százalékkal —, 30 százalékkal többen jelentkeztek a művészeti főiskolákra.

Békekölcsön-sorsolás

A második, a harmadik és a negyedik békekölcsön első félévi sorsolása alkalmával összesen 974 440 békekölcsönkötvényt húznak ki 151 421 900 forint nyere-ménnyel és törlesztéssel. Június 24-én, hétfőn 123 900 második békekölcsön-kötvényre 434 001 300 forintot sorsolnak ki. Június 25-én, kedden 527 000 harmadik békekölcsönkötvény és 323 500 negyedik békekölcsönkötvény húzására kerül sor 72 740 800, illetve 44 679 800 forint értékben.

Három művész Újvidékről

Vendégek, ismerős művészek mutatkoztak be a színházban csütörtök este a szegedi operatársulat *Simone Boccanegra* előadásán. Az ismeretségi éppen egyenes: tavaly nyáron *Németh Rudolf* és *Dimitrije Marinovszki*, az *Újvidéki Opera* szólistái *Wagner Bolygó hollandi*ának fontos szerepeit énekeltek Szegeden (Németh Rudolfot a Don Carlosban is hallottuk), s most a genovai doge meg a patricius Fiesco jelmezeit öltötték magukra. Mégsem róluk kell szólni.

Nyeretlenek — Lehel ügyben

Tavasszal kell a szerelem, de nem annyira a hűtőszekrény. A Lehel-ek igazi szezonja a forró nyár — s ezt tudván — a Jászberényi Hűtőgépgyár divatos akcióval igyekezett felpozícionálni a vásárlási kedvet az idény előtt. Pontosabban: plakátokon hirdette, hogy aki március 15 és május 15 között vásárol új Lehel, az sorsoláson vesz részt, s esetleg értékes díjakat nyer. Hangsúlyozom, hogy mindent terjedelmes plakátokon, s minden villamossági és háztartási gépet árusító boltban olvashattak. Teltek a

napok az új Lehel-tulajdonosok várták a sorsolást. Szerették volna megtudni vajon kedvezett-e számukra Fortuna. A boltokhoz fordultak felvilágosításért; a legtöbb üzletben azonban nem szolgálhattak vele. Mindössze néhány újság közölte a főnyeremények tulajdonosait. Azokban a boltokban ahol az akció feltételeiről, megkezdéséről többet tudósítottak, az eredményről egyetlen tényérny nyomtatványt sem találni. Kár, mert enélkül az egész nagy garral rendezett reklám csonka maradt, alaposan vesztett hiteléből. Ebben a sorsolásban a nyeretlen vevők mellett azt hiszem nyeretlen lett a gyár.

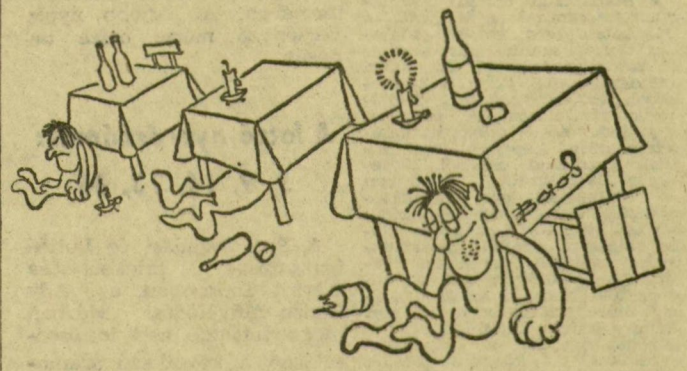
Persze senki sem azért vásárolt új Lehel hűtőgépet, hogy esetleg lábast, vagy szifont kapjon ajándékba. A hűtőgéppel hűteni szeretne. De sajnos, ez sem sikerül még mindig, a gép elromlik. A kéteves garancia pusztá igéret akkor, hogyha a meghibásodott fridzsidert a szerviz képtelen megjavítani. Elérkeztünk a kánikulába,

nem nehéz elképzelni mit jelent ilyenkor, ha a néhány hetes, vagy hónapos gép felmondja a szolgálatot, a műszerész meg szétárja a karját: „Sajnos nincs pótkarész!” Manapság erre a kelleténél többször akad példa; Szegeden jelenleg a 70 literes hűtőgépekhez nincs egy nélkülözhetetlen berendezés, az aggregát.

Ma már nem túlzott követelmény az, hogy a drága, tartós fogyasztási cikkek megfelelő biztonsággal, valódi garanciával szeretnénk használni. Nem túlzott követelmény az új hűtőgépek mellett a jól felszerelt, tehát mindenfajta hibát kijavító szerviz. A kéteves garanciahoz, meg a gyár hírnevéhez ez is hozzátartozik. A két tanulság itt találkozik: A Jászberényi Hűtőgépgyár mindenfajta nyereménykampány helyett Leheljeinek megbízhatóságával és zavarmindig, a gép elromlik. A kéteves garancia pusztá igéret akkor, hogyha a meghibásodott fridzsidert a szerviz képtelen megjavítani. Elérkeztünk a kánikulába,

Matkó István

Döntetlen a borversenyen

Képernyő

Hazatértek

Szülőföldjüktől messzeszakra, majd visszaszármazott magyarokat szólaltatott meg a tv csütörtök esti műsora. Szántó Miklós, a Magyar Hírek című képeslap főszerkesztője állította össze a közel egyórás programot, s műsorának vendégei, kiket a kíváncsi kamera elé invitált, igen sok réteget képviseltek a hosszabb-rövidebb időre idegen földön letelepedett hazánkfiaink. Volt köztük a hajdani szegénység elhajtotta „kanadás” magyar, volt köztük az 56-os ösztön messzeszaladt disszidens, s még olyan tengerentúli elszármazott is, aki már csak a születőt tanult magyar szavakkal kötődik az óhazához.

Ez a sokféle és sokfelől összegyűlt embercsoport azonban akár nehezen összeáll, akár ékesen szóló magyarságával, de egyértelműen bizonyította: „Szívet cseréljen az, aki hazát cseréli!”

A riportműsornak csupán egyetlen hibát róhatunk fel, de az sem a Hazatértek készítőit illeti. Azt, hogy túl későn, már több, nagy figyelmet kívánó adás után pergették le — a műsorbeosztók „jóvoltából” — a beszédies portrékban bővelkedő programot.

A Hazatértek bármelyik est főműsora is lehetett volna!

A. L.

„Giccsadó”

A gazdaságirányítás új rendjének bevezetését megelőző széles körű vitában sokan adtak hangot olyan aggodalomnak, hogy a gazdaságosság előtérbe kerülése kulturális szempontból bizonyos veszélyeket rejt magában. Az illetékesek ezzel kapcsolatos megnyilatkozásaikban hangsúlyozták, megvan a lehetősége az igazi kulturális művészeti értékek védelmének. A probléma apró, de érdekes megnyilvánulásaként az Iparművészeti Tanács és a Hollóházi Porcelángyár által korábban zsűrizett és engedélyezett termékei közül 53-ra „kulturális járadékot”, mint az üzembem mondják, „giccsadót” állapított meg. Ennek megfelelően a következőkben a Ludas Ma-

tyi, a Csárdáskirálynő, a Kis primás, az Úszó lány, a Papagájpar és több más figura ára 20-30 százalékkal emelkedett.

Felmerült az a probléma, hogy a kulturális járadékot kívül fizetések meg. A kereskedelem tiltakozott az ellen, hogy a fogyasztókra hárítsák és a harmadik negyedére már kerekén kétféle forint értékűvel kevesebbet rendelt a kulturális járadékkal megterhelt porcelánfigurákból. A járadékot az üzembem tudja fedezni. Ezért a harmadik negyedévtől megszünteti az említett figurák gyártását, s helyette használati cikkeket, moka, teás és porcelán étkezőeszközöket készíti és ad a piacra.

Negyvenötös cipőben

Belöktem a műhelyajtót. — Csau brigantik! — Senki se válaszolt. — Na mi van, megnémultatok? — Álltak a kemencék előtt. — Mi az isten, elkéstem talán? Irjátok be a brigádnaplóba, ha az jól esik. — Korsó belenezett a tüztérbe, megfordította az anyagot. Egyik se szólt. — Hé, a szentségit!... — Hallgass, Laci. A Csuka kinyírfant. — Csak így csendben mondta. — Mit csinált a Csuka? Hogy a Csuka? Mikor? — Az éjjel. — Belebögtött a dudu. Elindultunk a kalapácsokhoz. — En Kardossal a nagyhoz. Csikot húzott az izzó vas. Cikcalkot rajzolt a műhely sötét falára, repült a bakra. Lefel, lefel, lefel, suhogott a kalapács. Szerteszét fröcskölt a szikra. Csak álltam, reflexszerűen forgattam az anyagot. — Honnan tudjátok? — A munkatágyra telefonált az édesanyja. — Mi történt? Te tudod? — Tudom, kész dobhatod. Tegnap két selejtes anyagot adtunk. Vigyázz, Móká! Ugrik a prémium. — Bólintottam és vártam. Folytatta. — Bepiált. Allatian. Ismered milyen. Lesett a villamosról. Kinyírfant. Enynyi az egész. — Nem sok. Csuka leesett a lépcsőről. Kinyírfant. Kivert a veríték. Láttam imbolyogni. Hatalmas cipővel, Ste-

fi bohóc hordt fityét a cirkuszban. Állandóan a nagy lábaival hecceltük Laci. Egyszer teletette a csukáját az egyik marha meleg forgáccsal. O meg csak röhögött rajta. Semmiért se haragudott. A nagy melák. Kinyírfant. — Azt mondd, a villamos alá esett? — Oda. Dobhatod. Kész. A feleségétől külön élt. Azt se vettük észre, amikor megnősült. En el se hittem. Mostanában kéthetenként együtt, kéthetenként külön. Amikor az anyjánál lakott, mindig vajjas kenyeret hozott sajttal tizórára. Nem, Ez lehetetlen. Eszembe jutott a tegnap. Panni, Csuka felesége fenn dolgozik az anyagbeszerzésen. Lejött a műhelybe. Kinn álltam az ajtó előtt. — Szevasz Móká. — Szevasz Panka, Mi a nyavalya van mögötted? — Ijedten hátrafordult. — Mi lenne? Semmi. — A forgácsolócsarnok neked semmi? — És röhögtem. — De hülye vagy te, Móká — mondta. — Te, Laci nincs bent? A görénak hoztam üzenetet. — És ha bent van? Talán félsz tőle? — Frászt félek. Csak éppen minék találkozunk megint? — Mehetsz. Tiszta a levegő — mondtam. Aztán megkerestem, Csuka szódavízét hozott. — Rohanj — lihegtem. — Az újságtól várnak. Fényképeznek is. Fésülködj meg te marha, hogy szép legyél. Csak baj van öregem. — Mi a fene baj? — Nem tudom, hogyan fér el a csukád a képen? — és röhögtem. — De hülye vagy te, Móká. — És bement a műhelybe. Utána settenkedtem. Kíváncsi voltam, mit szol-

nak? Jó kis moka! Mikor meglátták egymást, idegesen köszöntek. — Szia! — Szia! Mit keresel itt? — A főnököt. Ne félj, nem téged. — Nem félek. Hogy vagy? — Hát... elég kikisen. Tudod? A millió nő között... De hát majd megszokom. És te? — Megvagyok. Kész. — Hát, Szia! Én megyek is akkor... Csuka rámnézett. Furcsán. Szomorúan. — Mi van veled, Csuka? — Semmi. — Veszettül dobálta a hetven kilós vastömböket. Műszak végén rohant zuhanyozni. Aztán felment az anyagbeszerzésre Pannihoz. Panni mesélte délután, hogy ez a Csuka bezsongott. — Panni beszélni szeretnék veled. — Mit akarsz? Nekünk már semmi beszélni valónk nincs egymással. — Panni, gyere haza. — Nem, Nem megyek már. — Panni, gyere haza — kérlete az asszonyt. — Nem, Laci. Értsd meg, bennem már vége van... — Panni, gyere haza. — Nem. Ne kérj... De hát mi történt veled? — Panni, délelőtt, amikor megláttalak a műhelyben, tudod, amikor a Móká azt mondta, dehát nem érdekes... Pannikám, gyere haza. — Sirt, Csuka sirt. Negyvenötös cipőben... Leesett a villamosról... Himbalóztam előttem a nagy kalapács. El-ejtettem a vasat. Esküszöm... nem vettem komolyan... Az egész házassága olyan játéknak tűnt. Csak egy jó kis mokát akartam. En nem hittem, hogy szereti.

REGÓS ISTVÁN

SZOMBAT, 1968. JÚNIUS 22.

DEL-MAGYARORSZAG 5